

AGRO

VENKOV

Zpravodaj Informačního střediska pro rozvoj zemědělství a venkova Pardubického kraje

Z OBSAHU...

- Zprávy z Pardubického kraje • Dotační okénko • Proč zemědělci protestují?
- Pestrá krajina 2021 • MLS Pardubického kraje 2022 • Lihovar Sudlička

Vážení přátelé

Venkov jedna rodina. Pod tímto úhlem pohledu vnímal venkovský prostor ministerský předseda tří prvorepublikových vlád a dlouholetý šéf Agrární strany Antonín Švehla. Jeden z mužů 28. října, mimořádně obratný politik a především národohospodář tělem i duší.

Ze zmíněné věty, či hesla chcete-li, je cítit nejenom sjednocující síla, ale i jasné hodnoty. A proč jsem ji právě teď zmínil? Protože si myslím, že nám dnes takováto síla chybí. V zemědělství, ve správě státu a ve společnosti vůbec. Ba co víc, velmi nám chybí skutečný národohospodář – alespoň jeden. Osoba, která by měla potřebnou sílu a um. Zvláště teď, když procházíme takovými turbulencemi, které mají to či ono zabarvení. A s nimiž se zkrátka vyrovnat musíme.

Absence národohospodáře má podle mého názoru mimo jiné za následek i aktuální vývoj v našem zemědělství. Jinak by totiž nemohl být systém podpor nastavován proti těm, kteří drží výrobu, kteří produkují potraviny, kteří pracují, a to bez rozdílu velikosti. Podpory pro nicnedělání nedávají zkrátka smysl. Anebo snad dávají?

Moc bych si přál, abychom dokázali obsah na začátku zmíněného hesla přece jenom naplňovat. Zatím to ale vypadá, že si budeme muset ještě počkat a nejprve si tuto možnost zřejmě i zasloužit.

Prožijte úspěšné jaro, mějte hezké dny a děkuji za podporu poctivých zemědělců i potravinářů, kteří produkují u nás v regionu bezpečné a kvalitní potraviny.

*Miroslav Krčil
radní Pardubického kraje
a předseda Správní rady společnosti Agrovenkov*

KRAJ I LETOS PODPOŘÍ AKTIVITY ZAMĚŘENÉ NA ROZVOJ ZEMĚDĚLSTVÍ A POTRAVINÁŘSTVÍ V REGIONU

Podpora společnosti Agrovenkov, motivace výrobců českých regionálních potravin a dalších lokálních produktů i spolupráce s Regionální Agrární komorou a dalšími organizacemi. Dále propojování zemědělské praxe se středním zemědělským školstvím a podpora konkrétních akcí jakými jsou například krajské dožínky. Právě to jsou aktivity, které i v letošním roce podpoří Pardubický kraj.

„Vážím si toho, že se v Pardubickém kraji nestydíme za to, že aktivně podporuje-

me popularizaci poctivého českého zemědělství a potravinářství směrem k široké veřejnosti a ve školních zařízeních. Naše české regionální produkty jsou kvalitní a bezpečné. A právě proto spolupráci se zemědělskými organizacemi považuji za nezbytnou. Společnost Agrovenkov je pro nás pak důležitým partnerem v oblasti komunikace směrem k veřejnosti – poskytuje veškeré informace všem zemědělcům bez rozdílu, pořádá potravinářskou soutěž

MLS Pardubického kraje, jejímž cílem je propagace a podpora regionálních produktů vyrobených u nás v Pardubickém kraji,“ uvedl krajský radní pro zemědělství, venkov a životní prostředí Miroslav Krčil s tím, že letos má kraj na zmíněné aktivity připravenou částku 1,6 milionu korun. Její uvolnění schválila rada kraje, následovat bude projednání v zastupitelstvu. Další prostředky je pak Pardubický kraj připraven uvolnit v rámci podpory vesnických prodejen.

VÍCE NEŽ 160 VESNICKÝCH OBCHODŮ V PARDUBICKÉM KRAJI ZÍSKÁ PODPORU NA PROVOZ

Pardubický kraj se aktivně zapojil do dotačního programu Ministerstva průmyslu a obchodu ČR „Obchůdek 21+“. V současné době je již v plném proudu proces výplaty dotací jednotlivým žadatelům. Pro každý kraj byly ministerstvem vyčleněny tři miliony korun.

„Jsem rád, že pro Obchůdek 21+ byl do určité míry inspirací právě náš krajský program. Celkově jsme obdrželi na rok 2021 šedesát žádostí s finančním požadavkem zhruba 5,9 milionu korun. Třímilionovou alokaci jsme se rozhodli rozdělit rovnoměrně mezi všechny oprávněné žadatele. Maximální výše dotace v jednotlivém případě tedy činí nejvýše 50 095 korun na prodejnu,“ vysvětlil krajský radní pro venkov, zemědělství a životní prostředí Miroslav Krčil s tím, že program ministerstva

se zaměřil na podporu prodejen v obcích do tisíce obyvatel bez návaznosti na další podmínky.

V rámci krajského programu na podporu vesnických obchodů zaměřeného na sídla do 500 obyvatel zaregistroval Pardubický kraj letos opět více než sto žádostí v celkového hodnotě 6,3 milionu korun. Další zhruba jeden milion korun představují

bonusy za aktivní podporu regionálních producentů potravin. „Velmi mne těší, že si žadatelé, tedy provozovatelé obchodů na venkově, uvědomují důležitost podpory a propagace kvalitních regionálních producentů. Je to zjištění, ze kterého musí mít radost každý, kterému není lhostejný osud českého zemědělství a potravinářství,“ poznamenal radní Miroslav Krčil.

NEPŘEHLÉDNĚTE: PARDUBICKÝ KRAJ POKRAČUJE V PODPOŘE ROZVOJE VODOHOSPODÁŘSKÉ INFRASTRUKTURY

Obce a města mají také v letošním roce možnost čerpat finanční prostředky z dotačního programu Pardubického kraje „Rozvoj infrastruktury v oblasti vodního hospodářství (zásobování pitnou vodou a odkanalizování)“. Podávání žádostí bude jednokolové. Lhůta pro podání žádostí je do 30. dubna.

Dotační program je určen pro obce do dvou tisíc obyvatel nebo i větší, pokud se akce týká jejich místní části s méně než dvěma tisíci obyvatel. Celkový počet obyvatel obce pak musí být menší než pět tisíc.

Žádosti o dotaci mohou podávat také svazky obcí zajišťující akce pro obce o ve-

likosti do dvou tisíc obyvatel v případě, že svazek funguje minimálně 3 roky. Dotaci je možno poskytnout na realizaci akcí zaměřených na zásobování pitnou vodou a odvádění a čištění odpadních vod, u nichž nelze zabezpečit financování z jiných zdrojů, s náklady do 6 milionů korun, v maximální výši do 70 % nákladů na výstavbu stavební a technologické části vč. DPH. U rekonstrukcí v maximální výši 50 % nákladů.

Dále je možno žádat o finanční příspěvek ve výši až 250 000,- Kč (max. 70 % nákladů) na pořízení projektové dokumentace pro územní povolení a pro vydání

stavebního povolení. U projektů finančně podpořených z jiných zdrojů (ze státního rozpočtu, z Operačního programu Životní prostředí) je možno žádat o spolufinancování až do výše 10 % uznatelných nákladů, maximálně do 8 milionů Kč (max. 4 miliony v jednom kalendářním roce). Podmínkou pro podpoření akce je její soulad s Plánem rozvoje vodovodů a kanalizací Pardubického kraje. Podrobné informace o dotačním programu a formuláře žádostí naleznete na následujícím odkazu:

<https://www.pardubickykraj.cz/dotacni-programy-probihajici-v-oblasti-vodniho-hospodarstvi>

ZOD ŽICHLÍNEK

Zemědělské družstvo v Žichlínce využívá nejmodernější technologie včetně virtuální reality

Hejtman Pardubického kraje Martin Netolický navštívil Zemědělské-obchodní družstvo Žichlínek. Jedná se o významného zaměstnavatele v oblasti zemědělské prvovýroby a to jak v živočišné, tak i v rostlinné výrobě v kraji. Družstvo také provozuje pneuservis, provádí opravy a servis osobních, nákladních automobilů a zemědělské techniky, nabízí prodej písku, kameniva a hutního materiálu a provozuje dvě bioplynové stanice.

„Zemědělské-obchodní družstvo Žichlínek patří mezi významné zaměstnavatele v regionu, jelikož zaměstnává na 250 lidí a obhospodařuje přes šest tisíc hektarů půdy, z toho 2 200 hektarů je přímo ve vlastnictví družstva. To je s produkcí necelých 16 milionů litrů mléka významným producentem a důležitým dodavatelem pro mlékárnu Olma. Navíc drží krok s dobou a snaží se zapojovat i nejmodernější technologie včetně zapojení prvků virtuální reality,“ řekl hejtman Martin Netolický. Také Žichlínek nyní řeší aktuální směrování nastavení systému zemědělské podpory od roku 2023. „Jedná se především o navrhovanou výši plateb na prvních 150 hektarů půdy. Tato platba na první hektary, ekologické či mladé zemědělce není spojena s povinností dělat jakoukoliv zemědělskou produkci. Zároveň může dojít k nárůstu cen nájemného za půdu, což naruší přirozené vazby v rámci družstva,“ uvedl hejtman.

Součástí družstva jsou také Jatka Lanškroun, kde vyrábí masné produkty z vlastního chovu s průměrnou měsíční produkcí 27 tun masných produktů. Mezi odběratele patří Konzum, Qanto, či Jednota Pardubice. Výrobky dodává také pro Košík.cz.

TECHNOHRÁTKY OBRAZEM

Projekt Pardubického kraje, jehož cílem je přivést žáky do technických, ale i zemědělských oborů, sklízí každoročně úspěch. Na konci roku 2021 ho opět zastavila pandemie covidu-19, ale mnoho akcí se na podzim stihlo uskutečnit. Do Technohrátek se během dvou měsíců zapojilo 1 266 žáků z 59 základních škol. Ti se podívali například do Střední zemědělské školy a Vyšší

odborné školy Chrudim, Odborného učiliště Chroustovice nebo Středního odborného učiliště zemědělského Chvaletice.

Projekt Technohrátky byl v roce 2017 označen Ministerstvem školství ČR jako celostátní inspirativní příklad dobré praxe z Pardubického kraje na podporu odborného vzdělávání.

DOTAČNÍ OKÉNKO

Dotační kalkulačka předpokládané zemědělské podpory od roku 2023

Zemědělci si mohou spočítat výši nově nastavených dotací v dotační kalkulačce, kterou spustilo koncem ledna Ministerstvo zemědělství (MZe). Kalkulačka je dostupná zdarma a je umístěna na webu www.agronavigator.cz/dotace/kalkulacka, ze kterého lze stáhnout excelovský soubor, a to v záložce „kalkulačka ke stažení“. Na stránce je také stručný návod pro vyplňování kalkulačky. Jde o nástroj pro předběžný výpočet vybraných provozních podpor vyplývajících z revize Strategického plánu společné zemědělské politiky (SZP) pro roky 2023 až 2027.

Kalkulačka funguje na principu zadání oprávněné či projektované plochy v hektarech nebo v počtu dobytčích jednotek pro jednotlivé typy dotací. MZe ji připravilo společně s Ústavem zemědělské ekonomiky a informací (ÚZEI). Vypočtené částky jsou předpokladem, který se může od konečné dotace lišit s ohledem na počet podniků zapojených do konkrétního programu, upozornilo ministerstvo.

Nástroj nezahrnuje národní dotace, kde ministerstvo nepředpokládá změnu jejich struktury a výše plateb. Nejsou zahrnuty ani projektované podpory z investičních intervencí a také dotační tituly z oblasti antimikrobik vzhledem k závislosti sazby na provedených laboratorních výsledcích.

Zdroj: Mze

K nastavení základních parametrů Strategického plánu (SP) ke SZP po roce 2022

- změny v nastavení SP vzešly narychlo bez projednání dopadů na sektor zemědělství v ČR

- změny ve SP jsou politickým rozhodnutím vládnoucí koalice, ne odborného garanta, tzn. MZe
- na redistributivní platbu půjde 23 % obálky pro PP - nejvíce v EU 27
- nebude zastropování PP (základní platby BISS)
- kofinancování ve II. pilíři ze strany MZe bude 65%
- budou zastropovány investiční projekty z PRV na úrovni 30 mil. Kč/projekt
- podpora TTP (základní) se přesune zpět do II. pilíře, tzn. navýšení podpor v rámci PP
- po prvním roce nové SZP (rok 2023) se provede na vládní úrovni vyhodnocení nastavených parametrů a případně bude provedena úprava těchto parametrů pro další období
- výrazná část prostředků bude směřována do ekologického zemědělství
- návrh Strategického plánu SZP odeslaný k připomínkám EK najdete na portálu MZe
- (780 stran textu a 10 příloh!)

Autor: Smítal

Informace pro uživatele k ohlášení změny kultury travní porost (G) na úhor (U)

V návaznosti na přibývajících situace, kdy uživatelé ohlašují změnu kultury travní porost (G) na úhor (U), bychom chtěli připomenout, že taková změna není v souladu s legislativou. Dle nařízení vlády č. 307/2014 Sb. o stanovení podrobností evidence využití půdy podle uživatelských vztahů, § 3 odst. 4, se úhorem rozumí: „zemědělsky obhospodařovaná orná půda ležící ladem, včetně ploch vyňatých z produkce v souladu s požadavky stanovenými v předpise Evropské unie 8), která byla v bezprostředně předcházejícím období nejméně po dobu 1 roku vedena v evidenci půdy s kulturou standardní orná půda, chmelnice, vinice, ovocný sad, rychle rostoucí dřeviny pěstované ve výmladkových plantážích, jiná trvalá kultura nebo školka. Úhor vznikne přírodním osemeněním, založením porostu plodiny nebo udržováním bez porostu. Úhor je nejméně jedenkrát ročně sečen, mulčován nebo pasen, včetně

sečení nedopasků, a to v době od 1. června do 31. srpna příslušného kalendářního roku. Úhor bez porostu je udržován mechanickou kultivací nebo chemickými prostředky.“

Ve výčtu zemědělských kultur, které musí předcházet kultuře U, není vyjmenovaná kultura G, tudíž taková změna není přípustná.

Evidence hnojení a pastvy – shrnutí změn od roku 2022

Od 1. 1. 2022 vstoupila v účinnost nověla zákona o hnojivech, která zavádí pro zemědělské podnikatele hospodařící na výměře větší než 20 ha několik nových povinností. Jedná se zejména o povinnost vést elektronicky evidenci o hnojivech, včetně evidence pastvy, pomocných půdních látkách, rostlinných biostimulantech a substrátech použitých na zemědělské půdě a lesních pozemcích a evidenci o upravených kalech a sedimentech použitých na zemědělské půdě (dále jen „evidence hnojení“). Obsah evidence hnojení zpřesňuje v příloze č. 2 prováděcí vyhláška k zákonu o hnojivech (377/2013 Sb., v platném znění).

Nově se v evidenci hnojení zaznamenává datum výsevu/sadby plodiny, datum sklizně/zapravení plodiny a také výnos plodiny, a to jak hlavního produktu (zrno, semeno, hlízy, bulvy), tak vedlejšího produktu (sláma, chrást, nať). Vyhláška tyto údaje nicméně umožňuje vést i samostatně. Povinnost evidence výnosů se nevztahuje na trvalé travní porosty. Všechny výše zmíněné nové náležitosti lze evidovat již dnes nejen v aplikaci EPH na Portálu farmáře v části Evidence výroby, ale i v každém běžném komerčním SW určeném k vedení zemědělských evidencí. Zákon navíc stanovuje povinnost pro zemědělské podnikatele hospodařící na výměře větší než 20 ha evidenci hnojení za kalendářní rok elektronicky předat ÚKZÚZ. Tato povinnost poprvé nastane v lednu 2023, kdy se budou odevzdávat data evidence hnojení za rok 2022. Co výše uvedené pro zemědělce znamená prakticky? Povinnost vést evidenci hnojení elektronicky znamená, že zemědělec zaznamená údaje o hnojení do 1 měsíce od ukončení použití

hnojiva v počítači. Může k tomu využít Portál farmáře, jakýkoliv jiný komerční software, ale třeba i obyčejný záznam v tabulce MS Excel. V případě kontroly zemědělec na vyžádání předá data ÚKZÚZ přes Portál farmáře nebo zašle výstup ze své evidence emailem. Kontroly ÚKZÚZ v roce 2022 budou tedy probíhat stejným způsobem jako dosud.

K vlastní kontrole toho, zda jsou data vedena elektronicky, bude v roce 2022 ÚKZÚZ přistupovat tak, že v případě nevedení evidence elektronicky, uloží nápravné opatření s lhůtou nápravy. Povinnost odevzdat evidenci hnojení elektronicky znamená, že zemědělec nejpozději do 31. 1. 2023 zašle ÚKZÚZ data z evidence hnojení za rok 2022. Ministerstvo zemědělství připraví v průběhu prvního pololetí 2022 aplikaci Jednotné úložiště dat evidence hnojení, přes kterou bude odevzdávání dat probíhat. Tato aplikace bude umět zpracovat a odeslat data evidence hnojení vedené v Portálu farmáře nebo v ostatních komerčních softwarech. Pro komerční software se předpokládá spuštění webových služeb do konce ledna tohoto roku.

Proces předání dat bude probíhat obdobně, jako již dnes funguje například předání dat pro účely statistiky použitých přípravků na ochranu rostlin anebo odesílání hlášení pohybů zvířat do ústřední evidence. Rovněž se předpokládá, že v případě nekonzistence dat bude žadateli zobrazen chybník. Odevzdání evidence hnojení bude možno provádět opakovaně.

Z důvodu četných požadavků zemědělců bude nad rámec vyhlášky aplikace rovněž umět zpracovat data evidence hnojení vedené ve formátu MS Excel, pokud budou mít předepsanou strukturu. Předepsanou strukturou se rozumí zejména vazba na číselníky plodin a hnojiv (již nyní dostupné v aplikaci „Data ke stažení“) a dále vazba na nové číselníky produktů a užitkových směrů ve vazbě na jednotlivé plodiny. Vzor struktury evidence v MS Excel bude na Portále farmáře zveřejněn do konce března tohoto roku po pilotním ověření předání dat v novém formátu. Zemědělec, který si připraví strukturovaný soubor MS Excel, bude mít možnost ho do aplikace nahrát a v případě nesrovnalostí data před odesláním v aplikaci upravit. Převod do vyhláškou předpoklá-

daného formátu pro podání (formát XML) pak zajistí samotná aplikace na Portálu farmáře. Je nutné zdůraznit, že žádný jiný formát než výše popsaný (tj. např. PDF) nebude pro předání dat umožněn. Ministerstvo zemědělství spustí možnost nahrávání evidence hnojení v MS Excel již v průběhu 2. čtvrtletí, aby měli zemědělci dostatečný časový prostor na vyzkoušení funkčnosti systému.

Zdroj: MZe

Směnný kurz pro výpočet sazeb u dotací v roce 2022

Směnný kurz pro výpočet sazeb u dotací, na které byla podána žádost o dotaci v roce 2022, je stanoven ve výši 24,858 CZK/EUR. Jmenovitě se tímto kurzem budou přepočítávat sazby pro následující opatření:

- M08 Zalesňování a zakládání lesů
- M10 Agroenvironmentálně-klimatické opatření
- M11 Ekologické zemědělství
- M12 Platby v rámci sítě Natura 2000
- M13 Platby pro oblasti s přírodními či jinými zvláštními omezeními (ANC)
- M14 Dobré životní podmínky zvířat
- M15 Lesnicko-environmentální a klimatické služby a ochrana lesů

Oproti roku 2021 je kurz EUR nižší o 1,384 Kč!!

Zdroj: MZe, upravil Smítal

Přehled vyhlášených kurzů EUR v období 2020-2022

ROK	Kurz EUR/Kč pro přímé platby k 30.9.*	Kurz EUR/Kč pro platby z II. pilíře k 1.1.*
2020	27,148	25,408
2021	25,457	26,242
2022	x	24,858

* Platí kurz EUR/Kč zveřejněný k danému datu v Evropském věstníku.

Autor: Smítal

Hlášení emisí se opět výrazně mění!

Ministerstvo životního prostředí (MŽP) spustilo dne 3. 1. 2022 nový Integrovaný

systém plnění ohlašovacích povinností (ISPOP), do něhož jsou povinně hlášeny emise u chovů, u nichž jejich produkce přesahuje 5 tun emisí ročně. Systém byl změněn proto, aby odpovídal aktuálním technologickým a legislativním požadavkům a splňoval požadavky e-governmentu a kyberbezpečnosti. Do nového systému ISPOP byla přenesena hlášení za rok 2018 a novější. V systému jsou všechny registry ze starého systému ISPOP včetně údajů o uživatelských účtech (stávající uživatelé nemusí provádět opětovnou registraci).

Systémy jsou zatím v ověřovacím provozu a MŽP upozorňuje, že se mohou objevovat chyby. MŽP žádá ohlašovatele o trpělivost a sledování aktualit na portále ISPOP, kde se dozví termín zahájení příslušného ohlašování. Hlášení není možné provést jiným způsobem než přes ISPOP.

Pro uživatele systémů ministerstva ve spolupráci s agenturou CENIA zajišťuje pomoc při práci prostřednictvím call centra - tel.: 490 522 536, každý pracovní den od 9:00 do 15:00 a elektronického písemného helpdesku.

Hlášení o odpadech a emisích je nutno podat do 31. 3. 2022.

Zdroj: MŽP

Aktivace nové mapové vrstvy-DPB potencionálně vhodné pro aplikaci kalů

V prostředí Portálu farmáře v aplikacích iLPIS (registrovaní farmáři) a Veřejného LPIS byla implementována nová mapová vrstva pod názvem – DPB potencionálně vhodné pro aplikaci kalů. Tato vrstva bude sloužit pro potřeby ČOV (čističky odpadních vod) a zemědělcům jako informativní podklad, kam je možné ukládat kaly z ČOV. Vrstva je nastavena po dohodě s ÚKZÚZ tak, aby takto označené DPB splňovaly kritérium pH $\geq 5,6$ a fosfor ≤ 100 mg/kg. Na DPB označené žlutou barvou je možno potencionálně kaly vyvážet. Šedá barva naopak znázorňuje DPB, které uvedenou podmínku nesplňují a vývoz kalů na ně uplatnit nelze. Aplikace podléhá schválení ze strany ÚKZÚZ a může být zamítnuta z jiných důvodů, než je obsah fosforu nebo pH.

Zdroj: ÚKZÚZ

PROČ ZEMĚDĚLCI PROTESTUJÍ?

Nálada mezi zemědělci je letos od Nového roku velmi neklidná a nervózní, jednotlivé skupiny zemědělců jsou rozděleni a situace vygradovala protestními demonstracemi, které organizovala Agrární komora a Zemědělský svaz ČR. Tyto organizace zastupují zemědělce, **kteří hospodaří na cca 65% výměry půdy a představují více než 80 % zemědělské produkce v ČR.** Demonstrace podporuje i Potravinářská komora, Odborový svaz pracovníků zemědělství a výživy, chovatelské a pěstitelské svazy, celkem 30 nespokojených nevládních organizací a spolků.

Příčinou toho jsou změny, v již dohodnutém, zhruba rok a půl projednávaném strategickém plánu, které nová vládní koalice v souladu se současným vedením Asociace soukromého zemědělství (ASZ) provedla bez náležitého projednání během necelého měsíce a 28. ledna 2022 také odeslala do Bruselu.

Největší „ohlas“ měly návrhy koalice na zavedení zastropování přímých plateb pro střední a větší podniky bez odpočtu mzdových nákladů a změna tzv. redistributivní platby z původních 10 % na 30 %.

Systém zemědělských podpor je složitý, ale pro vysvětlení: Strategický plán každé členské země EU stanoví, jakým způsobem chce daná země splnit požadavky společné zemědělské politiky a jakými penězi chce jednotlivá opatření podporovat. Zastropování přímých plateb znamená, že by žádný podnik nemohl dostat více než 100 000 EUR přímých plateb, tedy cca 2,5 mil. Kč bez ohledu na velikost, s možnou korekcí na počet zaměstnanců. Redistributivní platba pak, jaká část se vezme z balíku peněz pro všechny zemědělce a dá se zemědělcům na výměru prvních 150 ha.

Zemědělská veřejnost se o těchto změnách dozvíдалa pouze z neformálních jednání, a když už došlo na jednání zástupců Agrární komory a Zemědělského svazu s ministrem zemědělství, dozvěděli se od něj, že on na výsledek nemá vliv, protože o tom budou rozhodovat předšedové vládní koalice. Ti však na výzvy zemědělců k jednání nereagovali a pan premiér vzká-

zal, že se nemá o čem bavit a odmítl jednat se zemědělci, když se chystají demonstrovat. **Zemědělci naopak demonstraci v den jednání koalice vyzývali představitelů koaličních stran,** aby nerozhodovali o nich a bez nich, ale aby s nimi jednali. Koalice nakonec rozhodla o tom, že zastropování bude zavedeno „pouze“ u investičních dotací a redistributivní platba bude nastavena „kompromisně“ na 23%. Protože ani v tento okamžik nebyla vláda ochotna se sejít se zástupci Agrární komory a Zemědělského svazu, následovaly protestní jízdy zemědělské techniky v rámci celé ČR, kterých se účastnilo **přibližně 1000 strojů** a po kterých pan ministr jednání již přislíbil.

Zmíněná opatření měla být původně namířena hlavně proti firmám bývalého premiéra. Přestože koalice slibovala podporu i středním podnikům, **ve skutečnosti postihne negativně všechny zemědělce nad výměru cca 400 ha** a přinese velmi nevyváženou (2-10x vyšší podle velikosti farmy a zaměření) podporu pro malé zemědělce do 150 ha. Dotační kalkulačka, která byla zveřejněna 26. ledna, bohužel jen potvrdila první odhady produkčních zemědělců a vyvrátila tvrzení, že se opatření nedotknou středních zemědělců do výměry 2 000 ha.

Přislíbené jednání s panem ministrem nic nového nepřineslo. Snad jen doporučení, že máme pohlížet na tyto záměry jako na příležitost, začít se věnovat ekologickému zemědělství a potvrdilo, že se jedná o politické rozhodnutí se snahou je teprve dodatečně podpořit ekonomickými argumenty.

Mezi tyto argumenty rozhodně nepatří tvrzení o vychýleném dotačním kyvadlu, že právnické osoby jsou podporovány o cca 2 tis. Kč/ha více než soukromí farmáři, protože tato čísla sčítají hrušky s jablky, neberou ohled na strukturu výroby a je zde mj. započtena i podpora bioplynových stanic z OZE a čerpání zelené nafty právě na živočišnou výrobu, kterou malí farmáři z velké části opustili. Pokud bychom porovnávali skutečně jen zemědělské dotace, opak je pravdou, podle šetření FADN z roku 2019 jsou malí farmáři již dnes podpoření o cca 1 100 Kč/ha více.

Co to všechno znamená?

Všichni chápeme, ačkoliv můžeme mít na klimatickou politiku různé názory, že Green Deal je realitou a vzhledem k současnému přebytku potravin v Evropě budeme muset vyrábět potraviny šetrněji k přírodě. Pro zemědělce, které zemědělství opravdu živí, to neznamena nic jiného než snížení produkce potravin a tím logicky i jejich příjmů. Možná není náhodou, že oficiální dopadová studie dosud nebyla předložena.

Diskuse se sice zatím stále vede pouze nad výší dotací, ale právě kombinace významného dopadu zelených strategií na hospodaření všech zemědělců s tak výrazným zvýhodněním menších zemědělců bez jakéhokoliv závazku produkce povede k existenčním problémům zemědělců s živočišnou výrobou a speciálními plodinami.

Tyto obory jsou finančně, organizačně a časově náročnější, **v případě chovu**

zvířat musí fungovat v celoročním režimu 7 dní v týdnu 24 hodin denně. I proto je dělají hlavně střední a větší podniky, které je však dotují z jednodušší a ziskovější rostlinné výroby a tu stále opakovanou výhodou z velikosti rozpustí právě zde.

Střední a větší podniky produkují 91 % mléka v ČR a přibližně 95 % drůbežního nebo vepřového masa. Tato produkce pokryje spotřebu v ČR z 52 % u vepřového masa, 65 % u drůbežního masa, 86 % vajec, nebo 73 % brambor, zbytek dovážíme. Podniky jednoduše na tyto zmíněné produkce nebudou mít peníze, nebo je nebudou schopni nakrmit.

Redistributivní platba ve výši 23% je extrémem v rámci celé Evropy, blíží se nám pouze malá Litva s 20 %, která ale řeší vyhlídění venkova. Většina zemí ji nechává na 10 %, Německo navrhuje 12 %, Polsko 11,6 %, **nebudeme tedy schopni konkurence ani vůči našim sousedům.**

Ačkoliv přesná pravidla budou schválena až v druhé polovině roku, z dnes dostupných informací se dá odvodit, že pro většinu středních podniků přinese povinných 7-8 % plochy orné půdy mimo produkci odpovídající výpadek tržeb. Díky plánovanému zpřísnění erozních vrstev z 25 na 50 % budou nuceni snížit krmivovou základnu, zejména plochy kukuřice, v důsledku toho omezit chov skotu nebo

výkon bioplynové stanice. Snížení výměry jedné plodiny vyplývající až už z redesignu erozních ploch nebo podmínek Eko schémat z 30 na 10 ha přinese kromě znatelného zvýšení nákladů na provoz techniky třeba i zvýšené utužení půdy.

Dopad chybějících tržeb nebo zvýšených nákladů se tedy může pohybovat na úrovni 15-20 % ročního obrátu. Pokud k tomu přidáme pokles podpor nikoliv na úrovni 6 %, jak se nás snaží přesvědčit ministerstvo, ale na úrovni 43 %, jak v našem případě potvrdila ministerská dotační kalkulačka, pokud neuvažujeme s eko platbou, nebo 24 % s jejím započítáním (dnes ještě neznáme, zda podmínky Eko schémat vůbec budeme schopni splnit, ale i pokud ano, půjde o další snížení příjmů a vyšší náklady), **nelze se snad divit našim obavám z existenčních problémů.**

Argumentem nemůže být ani odpovědnost ke krajině nebo okolí. Je mnoho středních podniků, které se chovají velmi odpovědně, stejně jako jsou rodinní farmáři, kteří ji nechtějí.

Kromě dalšího vlivu vyšších cen energií, hnojiv, mezd, který se více projevuje opět v náročnějších výrobcích, nebo i posilování koruny, se dá se očekávat růst spekulací, vznik pseudozemědělců s cílem „těžby“ dotací, růst ceny půdy, pachtovného, škrtky národních dotací. Propad produkce postihne i navazující potravinářský průmysl, kterému bude chybět surovina nebo dodavatelské firmy.

Nelze se tedy divit, že někteří zemědělci připravují projekty na rozdělení svých podniků, prověřují možnost žaloby na diskriminaci vlastníků a členů podniků, nebo na zmaření investic, které byly pořízeny v souladu se strategií ministerstva a podporovány z fondů EU. Vládní koalice nám svým rozhodnutím dala na vědomí, že Strategie českého zemědělství do roku 2030, kterou vypracoval pan ministr Jurečka a vláda ji v roce 2016 schválila, je jen cárem papíru. **Prioritou současné vlády není zajištění potravin z domácí produkce**, ani alespoň základní soběstačnost, nechce živočišnou výrobu, speciální plodiny a už vůbec ne bioplynové stanice. Není tajemstvím, že někteří členové vedení ASZ jsou již na nové podmínky připraveni, když svých několik stovek ha mají rozepsáno na více IČ. Potravinu dovezeme, nadnárodní finanční skupiny a zahraniční obchodní řetězce nám zatleskají a peněženky spotřebitelů to pocítí následně.

Vítězi se stávají hlavně velcí vlastníci půdy s minimální produkcí, investoři a také ekologové, protože podporovaným ideálem je extenzivní farma do 150 ha, nejlépe ekologická, ještě tak s chovem koní nebo nově i jelenů.

Vážíme si podpory všech realisticky uvažujících politiků a představitelů samosprávy a musíme klást otázku: opravdu je toto strategický zájem občanů ČR?

Ve Sloupnici 31. 1. 2022

Vaňous

BOJÍTE SE ROSTOUCÍCH CEN ENERGIÍ? POKUD VLÁDA BUDE DISKRIMINOVAT A ROZDĚLOVAT ZEMĚDĚLCE, VYSTŘELÍ SMĚREM VZHŮRU I CENY POTRAVIN.

Proč? Vláda vyslala zemědělcům jasný vzkaz. Nechceme Vás. Pokud jste příliš „velcí“ a živí Vás zemědělství a nikoliv dotace, nezajímá nás. Z médií by se mohlo zdát, že tu hospodaří jen pár velkých vyvolených, kteří berou příležitost ostatním. Ve skutečnosti na 60 % půdy hospodaří tisíce subjektů, které vlastní stovky tisíc drobných akcionářů. **Tyto podniky pak zaměstnávají většinu pracovníků v zemědělství a vytvářejí 80% zemědělské produkce.**

Vláda se neptá, na to, jak dané podniky hospodaří. Zda s ohledem na půdu, krajinu a chovaná zvířata. Nově ji bude zajímat jen to, zda jsou to zemědělci „správní“ nebo „nesprávní“. Jediným kritériem se stala velikost.

Máslo za 100 Kč, rohlík za 10 Kč? Nic není nemožné.

Pokud patříte mezi ty, kteří z 80 % nakupují v supermarketech, obavy na růst cen jsou na místě.

Střední firmy zásobují naše pulty z 80 %. Současný politicky motivovaný hon na velké podniky zahubí i podniky menší. Tady ale nejde o velikost. Ta není klíčem, podle kterého poznáme dobrého a špatného zemědělce. Menší zemědělci zásobují také část trhu. Jen hrstka z nich chová

hospodářská zvířata. Těch si vážíme a rádi je podporujeme. Jednou za čas si uděláme radost a koupíme si unikátní marmeládu nebo kozí sýr k dobrému vínu. Oceníme lokálnost a jedinečnost, pokud na to máme. Každodenní nákupy jsou v těchto obchodech pro drtivou většinu z nás ne-reálné. Rostou výdaje na život a platy naopak neporostou.

Možná si říkáte, že „v regálech supermarketů budou výrobky od malých zemědělců“ a nic se nezmění. Myslíte si, že obchodní řetězce, které prodávají zboží s různými přírážkami v neprospěch našich potravin, z této přírážky sleví? Myslíte, že zboží tak zůstane cenově dostupné? ČR nevlastní žádný ze supermarketů...

Staneme se popelníci Evropy?

Naše malá země má teď 5. nejbezpečnější potraviny na světě!

Pokud vláda nezmění své rozhodnutí, na pultech budou dvě kategorie zboží. Lokální, regionální a bio pro movité zákazníky. Pak cenově dostupné, ne však kvalitní potraviny pro všechny ostatní.

Co když se v okolních zemích neurodí nebo se rozhodnou změnit dotační politiku? Není vyloučeno, že ceny raketově vyrostou. Zákon nabídky a poptávky je neúprosný.

K přírodě jsme šetrní

Česká republika se přitom může pochlubit k přírodě šetrným zemědělstvím, které produkuje kvalitní potraviny a suroviny pro jejich produkci. To je výsledek studie, kterou publikoval britský list The Economist. Mohli bychom vás zahrnout čísla o kolik méně používáme ochranných prostředků a umělých hnojiv než sousedé, od kterých dovážíme potraviny.

Jídlo patří mezi základní lidské potřeby.

Stát, který má krizové zásoby potravin jen na jeden a půl dne, riskuje. Hazardem pak bude likvidace středních podniků, které potraviny vyrábějí a v krizi je mohou na trh

rychle dodat. Prodali jsme většinu průmyslu – textilního, sklářského, nyní bezhlavě rozprodáváme i zemědělství.

Pokud nastane mimořádná událost, ozbrojený konflikt, obchodní válka, rozpočtová krize napříč EU či pandemie, která neprodyšně uzavře hranice, kdo k nám bude potraviny dovážet?

Pokud si zničíte zemědělství jsme nezodpovědní sami k sobě, k našim dětem.

Nežijeme jen teď a tady a zemědělci si to uvědomují. O půdu pečují odpovědně, je to jejich základní výrobní prostředek. Je to také dědictví generací předchozích a závazek vůči generacím přicházejícím.

Jsme nuceni ke snižování počtů zvířat ekonomikou, právě díky nerovně nastaveným podporám. Pokud by bylo hnoje dostatek, bylo by to řešení erozí.

Víte, dotace vždycky pokrucovaly. Netrváme na nich, ale musely by se zrušit všude. Myslíte si, že by to velké země dovolily?

Podporujeme zemědělce podle jejich přístupu ne podle škatulky, do které nás rozdělují, my jim říkáme aktivní zemědělci.

Regionální agrární komora Pardubického kraje, z.s.

ZEMĚDĚLCI NEMAJÍ PRÁVO NA BEZPROSTŘEDNÍ ZVEŘEJNĚNÍ SVÝCH NÁZORŮ

Na dnešní den 11. ledna 2022 od 17:30 hod svolala Agrární komora České republiky protestní shromáždění před sídlem Úřadu vlády České republiky. Shodou okolností se o něco dříve, asi před dvěma hodinami sešla demonstrace antivaxerů na Staroměstském náměstí. Tato ctihodná a jistě veledůležitá událost byla celá beze zbytku přenášena v přímém přenosu Novinkami.cz. Dokonce se přenášel pochod těchto chrabrých bojovníků za svobodu až před budovu vlády, kde údajně chtěli podpořit protest zemědělců. Ona totiž je každá záminka pro jejich zviditelnění dobrá a velmi žádoucí.

Novinky.cz blahosklonně vydržely přenášet při té příležitosti protest zemědělců nějakou chvíli. Asi se čekalo, že dojde k nějakým akčním excesům, a tak jsme mohli ještě zhlédnout vystoupení prezidenta AKČR Ing. Jana Doležala. A byl nám ještě dopřán fragment projevu předsedy Zemědělského svazu ČR Ing. Martina Pýchy. Přenos byl záhy ukončen. Ono

totiž je nebezpečné seznámit v přímém přenosu diváky s necenzurovanými daty a nepřekroucenými výroky vystupujících. Ono je též velmi nežádoucí, aby si diváci udělali vlastní názor na problém, který je předmětem demonstrace.

Je krásné a jistě nezbytné, když každá demonstrace antivaxerů je přenášena od začátku až do konce, aby bylo postupně dosaženo zblbnutí maximálního počtu dosud váhajících. Ale je nežádoucí, aby byly šířeny mezi lidi informace, co by jim mohly přinést objasnění, jak to vlastně s tím naším zemědělstvím je.

Ještě ani sedm hodin po skončení protestu zemědělců není na Seznamu ani čárka o tom, co se dělo a proč se to dělo před sídlem Úřadu vlády České republiky.

Při této příležitosti je třeba konstatovat, že jediné Parlamentní listy uveřejnily reportáž i s kompletním filmovým natočením celé protestní akce. Je třeba ocenit snahu tohoto informačního média o ob-

jektivní a včasné informování i v těch oblastech, které jsou ostatními sdělovacími prostředky ignorovány, opovrhovány nebo dokonce záměrně zkreslovány.

Bude tedy asi dobré aspoň touto cestou upozornit na několik skutečností, které by připomněly notoricky známé, nicméně vládní garniturou přehlížené a neřešené problémy a fakta o zemědělství.

Trh s potravinami je ze 75 % ovládnán 11 obchodními řetězci, které nevybíravými způsoby tlačí na české dodavatele a zároveň preferují zahraniční dodávky, např. vepřové maso. Tento tlak se dále přenáší do řad producentů zemědělských komodit. To modeluje ve svém důsledku celé zemědělství. Zemědělská soustava je v reakci na tento nesmlouvavý prvotní tlak obchodních řetězců silně zdeformovaná. Živočišná produkce je velmi omezená a rostlinná produkce je nevyvážená. Chybí víceleté pícniny, které nejsou, vzhledem k úbytku zejména skotu, potřeba. Jsme vývozci přebytečných obilovin, které se nezkrmují prasatům, jejichž již tak malé stavy proti roku 1989, se nadále stále dále snižují. Pro ilustraci – v roce 1990 bylo vyprodukováno 763 tis. tun živé hmotnosti vepřového, v roce 2020 to již bylo jen 294 tis. tun živé hmotnosti to je 38,5 % výchozího stavu. Tento šílený pokles je vyvolán nesmyslně nízkou cenou 24,- Kč za kilogram. To je cena, za kterou jsme dostávali v restitucích v roce 1993 prasata od povinných osob. Při této příležitosti by bylo dobré připomenout ceny elektrické energie, plynu, benzínu nebo nafty. O cenách stavebních materiálů, případně hnojiv a chemických přípravků se nemá cenu vůbec bavit.

Zřejmě někomu vyhovuje dovážet k nám vepřové ze Španělska a případných jiných vzdálených destinací, třeba přes celou EU. Tento stav je obzvláště pikantní v dnešní době, která řeší při každém sebemenším kroku uhlíkovou stopu. V EU začíná platit starý známý princip „všichni jsme si rovni, ale někteří jsme si rovnější“ to se aplikuje zejména ve vztahu staré země vs. nové země. Jsme chápáni jako prostor pro jejich západní expanzi k nám. Mají představu, že v době, jejich zatím tr-

vajících přebytků budou vyvážet k nám, ale v době nedostatků způsobených třeba klimatem, nebo pandemiemi si to potřebné dovezou od nás. Spoléhají se na to, že v té době bude dominantní silou jejich finanční převaha. Naopak my nebudeme mít šanci dovážet za reálných podmínek a všichni budeme pociťovat nedostatek dostupných potravin, případně v extrémní podobě i hlad.

Je známo, že současná produkce zemědělské výroby oceněná stálými cenami roku 1989 dosahuje úrovně jen asi ze 70 % v porovnání s již zmíněným rokem 1989.

Je málo platné, že máme šestou nejvyšší dojivost (9 200 kg mléka na krávu a rok) na světě, když produkujeme jen 75 litrů mléka na 100 ha zemědělské půdy, naproti tomu Německo 170 litrů mléka na 100 ha zemědělské půdy, nebo dokonce Holandsko 621 litrů mléka na 100 ha zemědělské půdy. Nízká produkce mléka proti uvedeným státům je zapříčiněna dramatickým úbytkem krav u nás. Pro porovnání – v roce 1990 jsme jich chovali 1 236 milionu, v roce 2020 to již bylo jen 357 tisíc, a to je pouhých 28,9 % proti roku 1990. K tomu ještě celkový stav skotu 3,5 mil. kusů v roce 1990 klesl, v roce 2020 na 1,4 mil. kusů. To představuje drastický úbytek na 40 % výchozího stavu.

Různí aktivističtí odborníci mají traumatické stavy z eroze a velikosti pozemků. Přitom by stačilo dostat živočišnou výrobu na odpovídající stavy zejména skot a automaticky by se narovnal i pokřivená rostlinná výroba. Zvýšil by se osev víceletých pícnin a ruku v ruce, s tím by se v mnoha případech řešila půdní eroze a rovněž i zaorávkou tolik potřebné fermentované organické hmoty z chlévské mrvy by se do půdy dostával vodu vázající materiál. Svůj přínos by pro oseední postupy mělo vrácení se na původní výměry dříve pěstované zeleniny a ovoce.

Zemědělci se v této situaci cítí ohroženi představami o možnostech užívání hnojiv a pesticidů. Je požadavek, aby pesticidy byly omezeny o 50% a průmyslová hnojiva o 30%. Česká republika vykazuje proti jiným státům v EU podstatně nižší spotřebu.

Účinné látky v pesticidech na hektar zemědělské půdy jsou v ČR spotřebovávány ve výši 1,89 kg, naproti tomu v Německu je to 3,45 kg, ve Francii 3,85 kg, ve Španělsku 5,65 kg a v Itálii dokonce 7,80 kg. Minerální hnojiva v čistých živinách na hektar zemědělské půdy jsou v ČR aplikována v množství 124 kg, proti 220 kg v Německu, 240 kg v Holandsku, a 290 kg v Belgii.

Je dobré si uvědomit, že je zájem vypěstovat kvalitní, zdraví neškodné produkty v dostatečném množství. Proto je třeba porostům dodat patřičnou výživu a odpovídající ochranu proti plevelům, chorobám a škůdcům. Asi by se nikomu nechtělo nakupovat okousané plody různými škůdci nebo plesnivě obiloviny, luskoviny, zeleninu a ovoce. Nedostatečně vyživené porosty by pak poskytovaly málo vyvinuté plody, drobné zrna, a ještě v malém množství. Je to jako ve výkonnostním sportu. Od hladového, nemocného sportovce nelze očekávat žádný dobrý výkon.

Svět se mění ve všech směrech. Klima vykazuje znatelné změny, geopolitické poměry nejsou evidentně v klidu, svět se potýká s dosud nebyvalou pandemií, která přímo všude ohrožuje tvorbu HDP a tím životní úroveň obyvatelstva. To vše zakládá oprávněné obavy o nerušený klidný vývoj společnosti. V této době by měl každý odpovědný a rozumně hospodařící stát udělat vše pro to, aby jeho obyvatelstvo bylo soběstačné v produkci pro sebe potřebných základních potravin, dále by měl mít pod kontrolou dostatečné zdroje pitné vody.

Nová vláda se snaží novými opatřeními rozbourat dosavadní dost těžce 28 let budovaný stav, který má do ideálu velmi, velmi daleko, ale to, co se vaří v kuchyni současné vládní garnitury zavání dost velkým požárem, jehož následky pro potravinovou soběstačnost našeho národa mohou být fatální.

Jak to s námi myslí tato vláda doopravdy, ukázala jasně jím, že s naprostým opovržením odjela jinam dovařit tu svoji spásnou polévku pro skupinu, která zajišťuje maximálně 20 % zemědělské produkce. A s Agrární komorou ČR, která je ustavena ze zákona a její členové zajišťují 80 % zemědělské produkce, odmítla jednat. V součinnosti s ASZ se vláda vymlouvá přitom na jakési agrobaryony a nebere v potaz drtivou většinu zbývajících producentů jichž se to vše velmi citelně dotkne a ohrozí to hlavně v konečném důsledku dosud existující zbytky živočišné výroby. Je reálné nebezpečí konečného rozbití našeho zemědělství. A tak představa o tom, že by český zemědělec měl žít v Česku se stane pustým bludem.

*Jaroslav Kopista
soukromě hospodařící rolník
předseda představenstva Agrární komory
Chrudim*

*V článku byla použita některá data
poskytnutá Ing. Janem Velebou.*

PESTRÁ KRAJINA 2021

Asociace soukromého zemědělství ČR zveřejnila v lednu vítěze již 4. ročníku soutěže **Pestrá krajina za rok 2021**. Ve středu 26. ledna 2022 proběhla v aule České zemědělské univerzity v Praze konference a slavnostní vyhlášení oceněných farem.

Cílem programu je zvýšení kreditu sedláků, rodinných farem směrem k stávajícím či potenciálním propachtovatelům pozemků, sousedům, spotřebitelům, celkově před veřejností. Zveřejnění konkrétních příkladů realizace prospěšných opatření v krajině, v budoucnu případně snaha

Zdroj: ASZ ČR

o prosazení možnosti plnit prostřednictvím zapojení do programu podmínky agroenvi či greeningu. Prezentace v místě prostřednictvím informační tabule, že je úspěšně vyhodnocený sedlák realizátorem „Pestré krajiny“ ve svém okolí, podpora členům v realizaci opatření v krajině formou praktických informací a poradenství a zároveň poukázání na nepromyšlenost některých dotačních opatření.

Hodnotitelská komise je složená z řady odborníků na krajinu a životní prostředí – tři členové ASZ ČR a dva externí odborníci. **Farma se hodnotí jako celek.** Hodnocení probíhá na základě materiálů zaslaných společně s přihláškou a prezentace realizovaných opatření během návštěvy hodnotitelské komise.

Hlavními hodnocenými ukazateli jsou produkční kritéria, kam spadá velikost půdních bloků, míra výskytu eroze, pestrost pěstovaných plodin, meziplodin a chovaných hospodářských zvířat, rozsah a způsob používání průmyslových hnojiv a prostředků na ochranu rostlin. Dále **realizovaná mimoprodukční opatře-**

ní, např.: uplatnění krajinnotvorných principů, funkční hledisko krajinných prvků, zapojení do vzdělávacích a společenských aktivit týkajících se zemědělství a krajiny a také **krajinný ráz a estetické hledisko** zahrnující snahu o zachování a obnovu původní vesnické architektury či znalost a respekt k historickým souvislostem.

V roce 2021 byli oceněni zlatou medailí Dvůr Havransko z Nymburska, Vinařství Válka z Břeclavska, Motýlí ráj Ždánice z Hodonínska, Farma Člupy na Vyškovsku. Stříbrnou medailí se chlubí 5 farem. Jsou jimi

Štěchův statek na Příbramsku, Farma Jiří Michalisko z Krnovska, Rodinná farma Valihrachovi Krumvíř z Břeclavska, Farma Rosa z Trutnovska a Farma Jana Chalupy na Českobudějovicku. Bronzovou medaili obdržela Farma Václava Velety na Pelhřimovsku.

V Pardubickém kraji se oceněním v soutěži Pestrá krajina pyšní Farma rodiny Sotonových z Trstěnic u Litomyšle, která získala v prvním ročníku soutěže

Zdroj: ASZ ČR

Pestrá krajina 2018 stříbrnou medaili. Mimo jiné vyhráli také třetí místo v soutěži Farma roku 2008.

Na farmě se podílí celá rodina. Vycházejí z tradice a zkušeností svých předků předávaných z generace na generaci. V současnosti obhospodařují 230 ha půdy. Z toho přibližně 25 ha druhově bohatých pastvin a 50 ha luk. Pěstují obilniny, kukuřici na siláž, lupinu, hrách, jetel a další, určené pro zajištění krmiv pro skot a ostatní chovaná hospodářská zvířata - koně, ovce, holuby, králíky a drůbež. Oproti sousedním lánům na svých pozemcích vytvořili Sotonovi pestrou strukturu krajinných prvků. Průměrná velikost půdních bloků je 5 - 7 ha a plodiny se střídají v bohaté mozaice.

Do budoucna rodina plánuje rozšíření služeb agroturistiky včetně zájmového chovu koní. Při srovnání s okolní krajinou je zřejmé, kolik práce už mají Sotonovi za sebou, ale sami hospodáři říkají, že toho stále ještě neudělali dost. Velkou výzvou do budoucna je záměr rozšířit lesní hospodářství a hlavně dostat do krajiny i obce vodu, která tu citelně chybí.

V roce 2020 odvysílala Česká televize o farmě Sotonových dokumentární pořad „Selská krev“, který najdete v archivu ČT.

Přihlášku do programu Pestrá krajina na rok 2022 najdete na stránkách www.asz.cz, termín uzávěrky pro její podání je 31. května.

MLS PARDUBICKÉHO KRAJE 2022

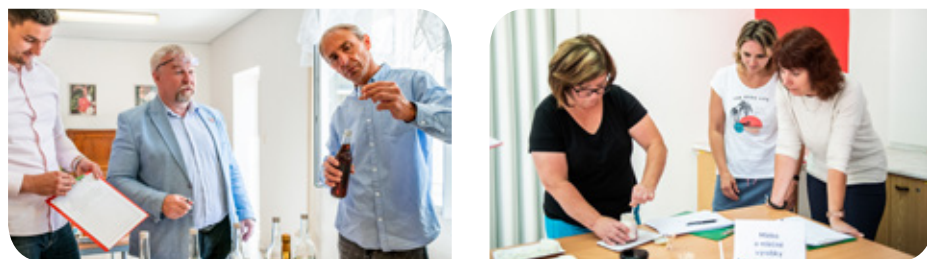
Co nás letos čeká?

V letošním roce nás čeká již 16. ročník potravinářské soutěže MLS Pardubického kraje. Cílem soutěže o nejlepší potravinářské výrobky Pardubického kraje je podpora regionálních výrobců a posílení povědomí spotřebitelů o kvalitních regionálních produktech.

Soutěž se stejně jako v loňském roce uskuteční v srpnu. Tento přesun z jarních měsíců jsme byli vloni původně nuceni provést z důvodu pandemie koronaviru. V návaznosti na vyhlášení oceněných výrobků na zářijových Krajských dožínkách v Pardubicích se nám však tento krok osvědčil a budeme v tomto formátu pokračovat.

Příjem přihlášek bude spuštěn na začátku června. Regionální výrobci mohou přihlásit libovolný počet výrobků splňujících podmínky soutěže, které budou včas zveřejněny na webu www.mlspardubickehokraje.cz.

A co můžete jako výrobce získat? Kromě toho, že oceněný výrobek může být označen logem MLS Pardubického kraje, což zvyšuje prestiž výrobku, tak oceněné produkty a jejich výrobci od nás získávají podporu v propagaci formou tištěného katalogu s výrobky, propagaci prostřednictvím sociálních sítí či webových stránek. Novinkou je od letošního

roku také propagace a prodej oceněných výrobků ve vybraných vesnických prodejnách v kraji a také propagace v síti prodejen Konzum. Pro výrobce zajišťujeme prezentaci a prodejní místa na významných regionálních akcích (Den Pardubického kraje, Fresh festival, Krajské dožínky, Koně v akci apod.) a neustále pracujeme na dalších formátech propagace regionálních výrobků.

Ještě před letošním ročníkem MLSu nás budete moci potkat na různých akcích v kraji. Aby Vám žádná z nich neunikla, doporučujeme sledovat naše sociální sítě a webové stránky.

MLSEJTE S NÁMI!

Agrovenkov

mls_pardubickeho_kraje

www.mlspardubickehokraje.cz

NOVĚ OTEVŘENÁ NANUKÁRNA

Monika Pavlisová, známá pod značkou Kunětická zmrzka, v neděli 12. prosince 2021 otevřela Nanukárnu ve Smilově ulici v Pardubicích.

Ještě před otevřením Nanukárny svou značku přejmenovala na Zmrzka Bellezza. Důvodem bylo rozdělení rodinného podniku mezi manželi. Nová značka vystihuje její životní energii, hodnoty, smysl toho, co dělá a zároveň v sobě na pozadí nese alespoň část příběhu její pracovní cesty. Zmrzka Bellezza je spojení českého slova s italským, Bellezza vyjadřuje krásu.

Nanukárna se měla původně otevřít v létě. Vzhledem k tomu,

že se špatně sháněl materiál, se muselo otevření přesunout. Nakonec vše dopadlo dobře. V letních měsících vyrábí zmrzlinu do pojezdných provozoven, tzv. Mňam kár a také pro několik restaurací a kaváren, bylo by náročné otevřít ještě kamennou prodejnu. Přes zimní měsíce byl čas zjistit, co zákazníci vyžadují a zároveň na sebe upoutala pozornost.

Těšit se můžete nejen na tradiční ovocné a čokoládové, ale také veganské nanuky, které jsou vyrobeny z mandlového, sójového či rýžového „mléka“ a dozdobeny například lyofilizovaným ovocem nebo veganskou čokoládou. Nanuky nejsou ledové, ale jsou lahodné, krémové a v konečné chuti působí teplým dojmem. Nebojte se do Nanukárny zavítat i v chladnějších dnech a pochutnat si na poctivém, řemeslném nanuku.

Masopustní veselice s našimi zabíjačkovými pochoutkami

OD ROKU 2010
ŘEZNÍK & UZENÁŘ
SLOUPNICE

Období masopustu, někdy také lidově zvané fašank, začíná po svátku Tří králů a končí Popeleční středou před Velikonocemi. Jde tedy o období mezi dvěma postními dobami, proto to bylo **období plné hodování a veselí**. Od pradávna tak k tomu období patřily zejména zabíjačky, tancovačky nebo svatby.

Naše zabíjačkové pochoutky můžete ochutnat na mnohých **vesnických masopustech** v okolí Sloupnice, kam naše výrobky dodáváme (sledujte náš FB a IG). Ochutnat naše výrobky však můžete i doma, stačí se zastavit v některé **z našich 13 prodejen** a zakoupit čerstvé **zabíjačkové pochoutky** – jitrnice, kroupová či žemlová jelítka, prejt, ovar, barevné kroupy, vynikající tlačěnku či vinnou klobásu.

1 Česká Třebová	7 Lanškroun
2 Holice	8 Litomyšl
3 Dolní Sloupnice	9 Svitavy
4 Dolní Újezd	10 Ústí nad Orlicí
5 Horní Sloupnice	11 Vysoké Mýto
6 Choceň	

OVOCNÝ LIHOVAR SUDLIČKA

Ovocný lihovar Sudlička je rodinný lihovar s výrobou ovocných destilátů a likérů a pěstitelského pálení od roku 1998.

První provozovnu jsme měli v Sudličkově Lhotě, kde jsme obnovili výrobu ovocných destilátů převážně pro pěstitelské pálení, které zde bylo započato roku 1918.

Jako další krok byla započata výroba likérů a ovocných destilátů do spotřebitelské sítě.

V roce 2006 jsme se rozšířili s výrobou a koupili jsme lihovar v Hrobicích u Pardubic.

Navázali jsme na tradiční výrobu destilátu, pokračujeme v započaté cestě výroby Sudličkoví pálenky a dalších skvělých likérů podle původních, ale i nových receptur. Naše pálenky vyrábíme macerací přírodních surovin např. meruňky, ořechů, hrušek, zrnkové kávy, bylinek a dalších surovin.

ROK 2021 BYL PRO NÁS ÚSPĚŠNÝ

Minulý rok byl pro nás úspěšný a zároveň odměnou za dodržení výrobních postupů, které jsme si nastavili jako standard.

S naším likérem Ořechovka jsme se zúčastnili akce „MLS PARDUBICKÉHO KRAJE“, kde jsme obdrželi v kategorii Alkoholické nápoje ocenění **MLS Pardubického kraje a Absolutní vítěz**. Dále nám byl udělen **Titul Objev roku** radním Pardubického kraje pro venkov, zemědělství a životní prostředí, panem Miroslavem Krčilem.

Další radost nám přineslo převzetí ocenění **Obal roku** za naši láhev Sudlička.

Od 15. 3. 2021 jsme pro naše ovocné destiláty a likéry opět obdrželi Certifikát od Asociace regionálních značek a MAS Region Kunětické hory a můžeme naše výrobky označovat „KRAJ PERŠTEJNŮ regionální produkt“.

Všech ocenění si moc vážíme a je to pro nás závazek do dalších let.

MAS HOLICKO VYHLAŠUJE VÝZVU Č.7-PRV

MAS Holicko vyhlašuje výzvu č.7-PRV s celkovou finanční alokací téměř 5,4 mil. Kč. Až do 16. 3. 2022 bude přijímat žádosti o dotaci od podnikatelů, neziskovek, obcí a vlastníků lesních pozemků.

Vyhlášené Fiche:

- Podpora zemědělských podniků - dotace 50 - 60% na rekonstrukce a vybavení provozoven, nákup strojů a technologií,
- Podpora potravinářských podniků - dotace 35 - 50% na rekonstrukce a vybavení provozoven, nákup strojů a technologií,
- Podpora malých podniků - dotace 35 - 45% na rekonstrukce a vybavení provozoven, nákup strojů a technologií,
- Zpřístupnění lesa návštěvníkům - dotace 100% na stezky pro turisty, herní a naučné prvky na lesních pozemcích,
- Podpora spolkového života - dotace 80% na vybavení kluboven NNO, spolkových a kulturních domů nebo knihoven.

Více info zde: <https://holicko.cz/vyzvy-clld-2014-2020/category/69.html>

MASKOVINY — RYCHLE A PŘEHLEDNĚ

VÝZVA MAS HOLICKO Č. 7 - PRV

Vyhlášené Fiche:

1. Podpora zemědělských podniků - fin. alokace: 1.815.417 Kč
2. Podpora potravinářských podniků - fin. alokace: 316.503 Kč
3. Podpora malých podniků - fin. alokace: 1.419.286 Kč
5. Zpřístupnění lesa návštěvníkům - fin. alokace: 1.000.000 Kč
7. Podpora spolkového života - fin. alokace: 782.305 Kč

Termín příjmu žádostí: 6.1. – 16.3.2022

Své projektové záměry můžete konzultovat s manažerkami MAS:

- Ing. Michaela Kovářová - 775 302 057, michaela.kovarova@holicko.cz
- Barbora Vohralíková - 732 651 733, barbora.vohralikova@holicko.cz

EVROPSKÁ UNIE
Evropský fond pro regionální rozvoj
Integrovaný regionální operační program

MINISTERSTVO
PRO MÍSTNÍ
ROZVOJ ČR

Více informací zde: <https://holicko.cz/vyzvy-clld-2014-2020/category/69.html>

ROZHOVOR S ŘEDITELEM ODBORNÉHO UČILIŠTĚ CHROUSTOVICE JAROSLAVEM BÁLKEM

Netrapte se teorií, staňte se řemeslníky!

Motto, jímž oslovují v Odborném učilišti Chroustovice zájemce o studium, zní lákavě: „Netrapte se teorií, staňte se řemeslníky!“ Není to však návod, aby učebnice skončily na dně šuplíku, ale především výzva školákům, kterým se do hlavy právě lehce nespouje vzorce, poučky či gravitační zákony. „Ušetřené hodiny“ nemíří na konto volného času žáků, ale na získávání či zvyšování jejich odborné kvalifikace, především hodin strávených na odborných dílnách.

Komu a proč byste doporučil ke studiu Odborné učiliště Chroustovice?

Naše učební obory jsou určené žákům všech typů základních škol včetně těch, kteří vycházejí ze 7. a 8. tříd. Výuka je zaměřena především na odborný výcvik. Neučíme cizí jazyky, ale ani fyziku a chemii. Tento čas však věnujeme ve školních vzdělávacích programech k získávání dalších kvalifikací. Žáci tak zdarma získávají řidičská oprávnění skupiny B či T, svářečské a lešenářské průkazy i oprávnění pro práci s motorovou pilou nebo křovinořezem.

Jaké obory patří z pohledu zájmu žáků mezi nejoblíbenější?

Naše škola nabízí žákům 17 učebních oborů zařazených do pěti skupin – Gastro,

Stavba, Zahrada, Služby a Kovo. Poslední dva roky se největšímu zájmu těší obory Chovatel zvířat a Autoopravář, ale pozadu nezůstávají ani Cukráři, Módní dekoratérky, Truhláři a Aranžérky květin. Daří se nám hledat a upravovat stávající prostory na nové dílny a šatny tak, abychom zajistili odpovídající zázemí pro potřeby výuky a vyhověli rostoucímu zájmu o naši školu. Za zmínku stojí také připravovaná rekonstrukce bývalého mlýna, který pro nás zakoupil zřizovatel a plánujeme zde špičkové a moderní zázemí pro obory Cukrář a Pekař.

Spolupracujete i s nějakými zemědělskými podniky? Chodí tam žáci ještě během školy na praxi?

Výuka ve školních dílnách je sice základem, spolupracujeme však i s více než sedmdesáti externími firmami. Za všechny mohou jmenovat: Zemědělská družstva Rosice, Moravany, Jenišovice, S&R KOVO Chroustovice, či Tom servis Moravany.

Praxe je realizována skupinově, kdy učitel ráno odjíždí se žáky do podniku. To je v případě Chovatelů do ZD Rosice, ZD Ostřetín či za chovem koní do Stolan. Obdobně dojíždějí Opraváři do Morasu Moravany, nebo řezníci do Skutče k panu Čejkovi.

Druhou variantou je pak individuální praxe žáků přímo na firmách na základě smluv. Zde se každý rok jedná zhruba o třicet žáků z celého spektra oborů.

Praxi směřujeme také na produktivní práci. Prodej výrobků a služeb žáků pozitivně ovlivňuje hospodaření školy stejně jako doplňková činnost. Žáky zapojujeme brigádně do pořádání svateb na zámku, společenských akcí nebo činnosti pečovatelské služby a oni si tak mají možnost vyzkoušet si získané dovednosti v reálných provozech – a také si vydělat peníze.

Na co se žáci ve škole mohou těšit? Co je na škole čeká (vybavení, zázemí apod.)?

Pokud pomínu již zmiňovaný obsah a široký výběr oborů, je velkou výhodou, že vše je v jednom areálu – výuka teorie, praxe, ale i domov mládeže s ubytováním. Odpadá různé trmácení se po městě mezi jednotlivými částmi školy. Vzhledem k tomu, že na zajištění stravování a ubytování se podílejí sami žáci, jsou zajímavé

i ceny těchto služeb. V neposlední řadě pak mohou zmínit činnost našeho sportovního klubu Integra, který nabízí žákům volnočasové dotované aktivity, takže nechybí časté výjezdy na plavání do Vysokého Mýta, využíváme sportovní halu v Moravanech, nebo pořádáme vícedenní sportovní kurzy v oblasti Žďárských vrchů, či Krkonoš. Podobně bohatý je i program domova mládeže, ve kterém je zařazena činnost šesti kroužků a tří klubů. Mezi volnočasové aktivity neodmyslitelně patří cyklistika, jízda na koni, klub stolních her, či čtenářský, nebo výlety po okolí s využitím našeho školního autobusu.

V posledních letech proběhla modernizace nejen domova mládeže, ale také dílenkových prostor přírodovědných a technických oborů. Kromě zřizovatele, který zde investoval padesát milionů korun nejen prostřednictvím evropských dotací, byly čerpány prostředky také ve spolupráci s MAS Luže. Nové jsou nejen některé skleníky se závlahou, ale i stáje pro koně a drobné zvířectvo, dílny zámečnicků i truhlářů včetně vybavení.

Co si myslíte o projektu Technohrátky? Myslíte, že i díky němu do školy někteří žáci ze ZŠ nastoupí?

Projekt Technohrátky je kromě burz škol naší stěžejní propagační akcí. Skvělá organizace, zajištěná propagace a tradice akce každoročně přináší naší škole nemalý přírůstek žáků především z běžných základních škol. Důležitá je i přítomnost doprovázejících pedagogů, kteří se mohou na vlastní oči přesvědčit, že dvanáctihektarový historický areál chroustovického zámku s přílehlým parkem a moderně vybavenými dílnami je skvělou příležitostí pro jejich žáky.

NOVÉ PŘÍRŮSTKY V NÁRODNÍM HŘEBČINĚ KLADRUBY NAD LABEM A SLATIŇANY

V Národním Hřebčíně Kladruby nad Labem se narodilo první letošní hříbě

Starokladrubská klisnička Amoria-14 byla prvním narozeným hříbětem v Národním hřebčíně Kladruby nad Labem. Narodila se po půlnoci v neděli 23. ledna. Amoria-14 má hezkou klabonosou hlavu. Narodila se s tmavou srstí, která ji ale do dospělého věku nezůstane. Bílým klisnám starokladrubského koně se rodí tmavě hnědá až černá hříbata, která postupem let tzv. vybělují. Jedná se o postupnou ztrátu pigmentu v srsti.

Hříbě porodila šestnáctiletá klisna 341 Amorosa. Je to její osmý potomek. Otcem je dvanáctiletý hřebec Sacramoso Riposada XXI, který má již čtrnáct potomků.

Porod byl rychlý, snadný a bez komplikací, hříbě do hodiny stálo. Životaschopná klisnička se vydala s matkou tentýž den na krátkou procházku po hlavním nádvoří.

foto: archiv NHK

Hřebčín Slatiňany přivítal na svět první letošní hříbě

V sobotu 12. února přišlo na svět první hříbě, které je chované v Hřebčíně Slatiňany. Starokladrubská klisnička dostala jméno Monteria-1.

Monteria-1 je čtvrtým potomkem jedenáctileté klisny 524 Monteria. Otcem je hřebec plemene Sacramoso Samba XIX, hříbě je jeho prvním potomkem. Otec reprezentuje Národní hřebčín Kladruby nad Labem v soutěžích spřežení. V roce 2016 se zúčastnil v Holandsku Mistrovství světa ve čtyřspřežení.

V národním hřebčíně se ročně narodí přibližně osmdesát hříbat. Hřebčín Slatiňany v letošním roce očekává narození třiceti devíti starokladrubských koní.

foto: Petr Šimerda

Pozvánka na slavnostní vyhodnocení soutěže **Mléčná farma roku 2022**

čtvrtek 24. března 2022

Hotel Skalský dvůr

Více informací a registrace na:

www.mlecnafarmaroku.cz

MINISTERSTVO ZEMĚDĚLSTVÍ

akce se koná pod záštitou ministra zemědělství Ing. Zdeňka Nekuly

PROGRAM

- 11:30–13:00** Registrace a oběd
- 13:00–13:15** **Zahájení**
Ing. Jirí Burdych, MBA
- 13:15–14:30** **Mastitidy, nekonečný příběh**
prof. Dr. Sofie Piepers
Ghent University, Belgie
- 14:30–15:30** **Mléčná farma Polska 2021**
Gospodarstwo Rolne Lisiecki,
Głomia Lisiecki, CZECHNÓW,
WIELKOPOLSKIE
- 15:30–16:00** Přestávka
- 16:00–17:15** **Panelová diskuse se čtyřmi chovateli dojnic**
prof. MVDr. Leoš Pavlata Ph.D.
- 17:15–17:30** **Slovo ministra zemědělství**
Ing. Zdeněk Nekula
- 17:30–18:30** **Vyhlášení výsledků soutěže**
doc. Dr. Ing. Josef Kučera
- 18:30 a dále** **Raut a neformální diskuse**

ECOLAB

Mlecoop

ZÁMĚRY INFORMAČNÍHO STŘEDISKA PRO ROZVOJ ZEMĚDĚLSTVÍ A VENKOVA PARDUBICKÉHO KRAJE

Cíl:

- Bezplatné poskytování informací různými způsoby, především elektronickými formami komunikace

Témata poskytovaných informací:

- Uplatňování principů společné zemědělské politiky
- Rozvoj venkovského prostoru
- Náležitá aplikace zákonných požadavků a dodržování zásad správné zemědělské praxe
- Ochrana spotřebitelů (potravinová bezpečnost)

Formy poskytovaných informací:

- Internet, e-mail, SMS
- Zpravodaje
- Osobní kontakt (semináře, konzultace)

Informační podpora:

- Ústav zemědělské ekonomiky a informací Praha (ÚZEI)

Pracoviště Informačního střediska pro rozvoj zemědělství a venkova Pardubického kraje

Pracoviště Chrudim

Poděbradova 909, PSČ 537 01 Chrudim
II. patro č. dv. 214 a 215
Ing. Vanda Rektorisová, MSc., tel. 774 853 225
e-mail: info@rakpa.cz
Ing. Václav Kroutil, tel. 724 652 043,
e-mail: oakcr@chrudim.cz

Pracoviště Ústí nad Orlicí

Tvardkova 1191, PSČ 562 01 Ústí nad Orlicí
I. patro č. dv. 210
Ing. František Smítal, tel. 465 553 267
e-mail: agr.kom.uo@seznam.cz

Pracoviště Pardubice

Kříčeň 102, 533 41 Kříčeň
Ing. Josef Štěpanovský, tel. 607 115 245
e-mail: oakpa@volny.cz

Pracoviště Svitavy

Olomoucká 26, 568 02 Svitavy I., patro č. dv. 32
Ing. Marie Adamová, tel. 731 537 488,
e-mail: aksv@nextra.cz

Na jednotlivých pracovištích získáte mnohé potřebné informace k zemědělské problematice.

Informace pohodlně a zdarma!

Pokud budete chtít dostávat důležité informace v elektronické podobě, pošlete svoji poštovní i elektronickou adresu emailem či formou SMS na:

vanousova@agrovenkov.com
agrovenkov.uo@tiscali.cz, nebo mobil: 604 676 492

Vaše rozhodování bude efektivnější a spolehlivější!
Budete o všem vědět včas a zdarma!

Na internetovém portálu www.agrovenkov.com najdete aktuální informace, které jsou shromažďovány z několika zdrojových webů. K odběru článků se můžete přihlásit kliknutím na „Odběr aktualit“ v horní zelené liště.

Ing. Petra Vaňousová
ředitelka
AGROVENKOV, o. p. s.

Miroslav Krčil, DiS.
předseda správní rady
AGROVENKOV, o. p. s.

Zpravodaj Informačního střediska pro rozvoj zemědělství a venkova Pardubického kraje je vydáván za finanční podpory MZe, dotačního programu 9.F.e. - Regionální přenos informací

Přehled akcí v sezóně 2022

8. 5.	Zahajovací dostihový den	2. 9.	Pardubické dostihy
21. 5.	I. kvalifikace na 132. Velkou pardubickou se Slavia pojišťovnou	3. 9.	IV. kvalifikace na 132. Velkou pardubickou se Slavia pojišťovnou
17. 6.	Pardubické dostihy	10. - 11. 9.	Koně v akci
18. 6.	II. kvalifikace na 132. Velkou pardubickou se Slavia pojišťovnou	8. 10.	Kříšťalový pohár města Pardubic
15. - 17. 7.	Pardubická všestrannost	9. 10.	132. Velká pardubická se Slavia pojišťovnou
6. 8.	III. kvalifikace na 132. Velkou pardubickou se Slavia pojišťovnou	22. 10.	Závěrečný dostihový den
		28. - 30. 10.	Pardubická všestrannost

* Změny vyhrazeny